

Staatseisenbahnen in den Frachten für Zeitungsbullen einen Ersatz finden würden. Ein Recht der Posten auf den Debit von Zeitungen läßt sich überhaupt wohl nur aus einem absoluten Regierungssystem ableiten. Der Absolutismus befiehlt. Seitdem aber Deutschland keinen absoluten Staat mehr in seinen Grenzen hat, stehen die Posten unter der Controle der Oeffentlichkeit und der Kammern.

Die zweite Frage glaube ich entschieden verneinen zu müssen. Wohl läßt sich denken und vertheidigen, obgleich ich auch dieses nicht Willens bin, daß der Staat in außerordentlichen Fällen, aus höheren Staatsrückichten, in mercantilen und industriellen Interessen die Initiative ergreift; es ist zu rechtfertigen, eine Industrie aus überwiegenden volkswirtschaftlichen Gründen auf Zeit vom Staate unterstützt, in großen Krisen, denen der Welt-handel immer unterworfen bleibt, den Staat auf Zeit einschreiten zu sehen, um größeren Unglücksfällen vorzubeugen. Solche höhere Staatsrückichten können aber ad 3) dem Detailhandel gegenüber nicht bestehen. Der Kleinhandel ist ein reines besteuertes Gewerbe, und wenn es sich auch denken läßt, daß in Zeiten einer Hungersnoth der Staat billigeres Brot backt und verkauft, so läßt sich doch nimmermehr vertheidigen, daß der Staat heute noch Abonnements auf Zeitungen etc. annimmt und dadurch dem Gewerbe des Buchhandels und Zeitungswesens empfindliche Nachtheile zufügt.

Fasse ich dies Alles zusammen, so ist das Recht, welches die Posten auf den Debit von Zeitungen behaupten, als zeitwidrig zu bezeichnen; es beeinträchtigt die Gewerbtätigkeit.

Nach meiner Ansicht sollte der Buchhandel darauf hinwirken, daß der Verkauf von Tageblättern, Wochen-, Monats- und Vierteljahrschriften je eher je lieber den Posten, weil Staatsanstalten, ganz entzogen werde, und die Posten wieder zu ihrer ursprünglichen Bestimmung zurückkehren, nämlich — ohne übrigens dafür ausschließlich privilegiert zu sein — die schnellste und sicherste Beförderung zu bieten, wobei sich dieselben alles Handels mit den beförderten Gütern zu enthalten hätten. Dann werden sich für unsere Thätigkeit ganz neue Kreise entwickeln; die Anregung und Lösung dieser Frage scheint zunächst Aufgabe des Buchhandels zu sein.

Miscellen.

Acht gegeben, meine Herren Collegen! ein Frankfurter Papierhändler sammelt Notizen über den Papierbedarf und fordert zur Angabe des Verbrauchs auf; wie pffiffig! um dahin zu arbeiten, daß die Papierpreise noch höher werden. — Hütet Euch vor dem Wolf in Schafskleidern!

Neuigkeiten der ausländischen Literatur.

Niederländische Literatur.

- (Auszug aus der „Nederland. Bibliographie“ von M. Nijhoff in Haag.)
- ALBUM, BATAVIAASCH. Verzameling van een tiental gezigten van de hoofdstad van Nederlandsch-Indië. Geteekend door C. F. Deeleman. Opgedragen aan Z. Exc. den Minister van Staat J. J. Rochussen. gr. 4. (10 Lithographiën.) Batavia, Kolff & Co. 6 f.
- der stad Groningen. Langw. 4. (12 gelith. en gekl. platen.) Groningen, Scholtens. 6 f.
- BOSCH, R. B. VAN DEN, Hymenophyllaceae Javanicae; sive descriptio hymenophyllacearum archipelagi indici, iconibus illustrata. gr. 4. (Met 52 gelith. platen.) Amsterdam, v. d. Post. 6 f. 55 c.
- BRILL, Dr. W. G., Voorlezingen over de geschiedenis der Nederlanden. 1. Stuk. gr. 8. Leyden, Brill. 85 c.
- BUYS BALLOT, C. H. D., sur la marche annuelle du thermomètre et du baromètre en Neêrlande et en divers lieux de l'Europe, déduite d'observations simultanées de 1849 à 1859. gr. 4. Amsterdam, v. d. Post. 3 f.

- FÜRSTER, Dr. H., Kardinaal en Vorstbisschop Malchior von Diepenbroek. Een beeld zijns levens. Naar de 2. uitgave uit het Hoogd. 12. Terborgh, Daamen. 1 f. 25 c.
- HARTWIG, Dr. G., Tusschen de keerkrlngen. Schetsen uit het dieren- en plantenrijk. (Uit het Hoogd.) vertaald door Dr. J. J. Hupscher. 1. Afl. Post 8. Arnhem, Tjeenk Willink. 30 c. Compleet in 12 afl.
- HIMLY, Dr. E. A. W., het nijschip en de karavaan. Reis eener engelsche familie door Egypte, Palaestina en Syrië. Naar het Hoogd. door A. A. Deenik, MLz. Post 8. (Met 5 gelith. platen.) Haarlem, de Erven Loosjes. 3 f. 75 c.
- MOEDER EN ZON, of de vreeselijke kracht der zonde. (Naar het Hoogd.) (Met 4 gelith. platen.) Leyden, Couvée. In linnen 1 f. 60 c.
- MUGGE, Th., Afraja. Roman. Uit het Hoogd. door J. J. A. Goe-verneur. 3 Deelen. Post 8. Rotterdam, Nijgh. 4 f. 50 c.
- MUHLBACH, L., een verhaal uit het Hoogd. gr. 8. (Met gelith. titelvignet.) Amsterdam, Wed. van Kesteren & Zoon. 2 f. 30 c.
- OOSTERZEE, J. J. VAN, Mozes. Twaalf leerredenen. Volksuitgave. Post 8. Rotterdam, Verbruggen & van Duym. 1 f. 90 c.
- OUDEMANS, C. A. J. A., über den Sitz der Oberhaut bei den Luftwurzeln der Orchideen. gr. 4. (Met 3 gelith. platen.) Amsterdam, van der Post. 1 f. 20 c.
- PFEIFFER, Ida, laatste reis naar Madagaskar, door Duitschland, Nederland, de Kaap en Mauritius. Voorafgegaan door eene korte levensschets der schrijfster. Volgens hare eigene aantekeningen. Naar het Hoogd. Met portret. gr. 8. Utrecht 1862, Broese. 3 f.
- REGT, J. W., Geschiedenis der nederlandsche paedagogiek, in voorlezingen, voornamelijk ten dienste van kweekelingen en jeugdige onderwijzers. Post 8. Gouda, van Goor. 1 f. 50 c.
- RUPPIUS, O., een Duitscher; of orkest en kantoor. Een roman uit het amerikaansche leven. Uit het Hoogd. door J. J. A. Goe-verneur. Post 8. Groningen, Erven van Bolhuis Hoitsema. 2 f. 45 c.
- SCHAUB, Dr. F., Beginselen der sterrekunde. Handleiding bij het onderwijs in de stuurmanskunst. Naar het Hoogd. door J. van Loghem. Post 8. (Met houtvignetten.) Leyden, Hooiberg & Zoon. 1 f. 90 c.
- SCHREBER, Dr. D. G. M., onze gezondheid. Wat wij moeten weten en doen om te leven overeenkomstig de inrigting en wetten der menschelijke bewerktuiging. Nederlandsche bewerking van Das Buch der Gesundheit, door Dr. A. Drielsma. Post 8. Zwolle 1862, van Hoogstraten & Gorter. 2 f. 90 c.
- STATISTIEK van den handel en de scheepvaart van het Koninkrijk der Nederlanden, over het jaar 1860. Uitgegeven door het Departement van Financiën. Fol. s'Gravenhage, Gebroeders Giunta d'Albani. 6 f. 50 c.
- VALLEN EN OPSTAAN, of de zegepraal der deugd. Naar het Hoogd. Post 8. (Met 4 gelith. platen.) Leyden, Couvée. In linnen 1 f. 60 c.
- VERGEET MIJ NIET. Muzen-Almanak voor 1862. Onder redactie van J. J. L. ten Kate. Post 8. (Met 5 staalplaten en titelvignet.) Amsterdam, Laarman. In linnen met verg. titel en snede 2 f. 50 c.; in marocco 3 f. 90 c.
- VERHANDELINGEN van de Koninklijke Akademie van wetenschappen. 9. Deel. gr. 4. (Met 59 gelith. platen en tabellen.) Amsterdam, van der Post. 14 f. 75 c.
- Deel VIII. is nog niet compleet verschenen. Deel IX. bevat de volgende stukken, die ook afzonderlijk verkrijgbaar zijn:
- HARTING, Description etc.
- BAUMHAUER, Verhandeling enz.
- SCHROEDER VAN DER KOLK, over de Allantois.
- BUYS BALLOT, Marche annuelle. (Z. hierboven.)
- OUDEMANS, Sitz d. Oberhaut. (Z. hierboven.)
- BOSCH, Hymenophyllaceae. (Z. hierboven.)
- WITTE, L., het evangelie in Italië. Eene geschiedkundige bijdrage. Uit het Hoogd. met een voorberigt en aanmerkingen door C. W. Pape. gr. 8. s'Gravenhage, Visser. 90 c.
- WOORDENBOEK, nieuw, der nederlandsche taal; naar de beste en nieuwste bronnen bewerkt door I. M. Calisch en N. S. Calisch. 1. Afl. Post 8. (A—Ble.) Tiel 1862, Campagne. 40 c. Compleet in 6 afl.
- ZEE-TAFEREELLEN. Vier schetsen uit den vreemde. (Uit het Hoogd.) Post 8. (Met 4 gelith. platen.) Leyden, Couvée. In linnen 1 f. 40 c.